

Petroleumi

Komitee tähega nr. 1, iga tähe
vastu 3 (kolm) naela 14¹/₂ kop.
nael, müüvad järgmised kaup-
tused:

Jürgenson, Turu uul. 2.
Leppit, Poodi u. 6.
Normann, Podja u. 11.
Došit, Mehandri u. 19.
Reinbaum, Jakobit u. 11.
Roos, Erne uul. 35.
Wirro, Tähtvere u. 57.
Ellen, Maarjamõisa u. 22.
Pääsuke, Tiigi u. 52.
Erlemann, Tiigi u. 41.
Mustjärv, Riia u. 72.
Unger, Riia u. 16.
Englas, Rastani u. 71.
Tant, Pihlva u. 2.
Lavent, Pihlva u. 16.
Luul, Pihlva u. 84.
Wahi, Lootuse uul. 13.
Ott, Eliabeti 9,
Better, Õne 41,
Märin, Kest uul. 13.
Käär, Kest uul. 22,
Steinwald, Tähe uul. 89.
Maslow, Petrogradi uul. 2.
Kaudsepp, Wene uul. 10.
Kooma, Petrogradi uul. nr. 9.
Johanson, Petrogradi uul. 30.
Wipper, Petrogradi uul. 36.
Martinson, Solmi uul. 1.
Kurt, Raatuse u. 22.
Kull, Raatuse u. 41.
Laiß, Raatuse uul. 42.
Pärtin, Ius uul. 45.
Utter, Piik uul. 27.
Jait, Puiestee uul. 54.
Sirt, Peetri u. 62.

Postimees (1886-1944),
nr. 220, 27 september 1917

Cesti pollude hääts

on annetanud:

Peeter Muna, Ülenurme 500 r., Tartu
Cesti Majanduseühisus 500 r., P. Kuruk
30 r., P. Kato 50 r., Pr. S. Vall 10 r.,
A. Magnus 15 r., J. Baltser 30 r., M.
Mauer 20 r., Pr. M. Johanson 10 r., A.
Karnese 50 r., M. Kapsta 25 r., Georg
Weber 50 r., M. Wälf 10 r., Daugulli aia-
äri 100 r., J. Nutra 10 r., A. Lausson
10 r., J. Post — Jaama 100 r., J. Stern-
feldt 5 r., A. Klein 25 rbl., Joach. Christ.
Koch 100 r., S. Mändik 10 r., Karl Teet
10 r., Oskar Zirkel abikaasaga 10 r., Joh.
Mii 25 r., Sch. Balscht 10 r., Kropmann
10 r., Franz Faure 50 r., J. Ois 50 r.,
A. Leichmann 10 r., A. S. Whishow
100 r., Elm. Grohs 15 r., Mustjärv 5 r.,
G. Sõrra 10 r., O. Pedraudse 5 r., G.
Jurup 50 r., Eduard Koll 25 r., J. Toom
15 r., P. Toom 10 r., Klompus 10 r.,
Bruis 20 r., Pr. M. Rejsler 3 r., Fr.
Mets 2 r., Neumann 5 r., Utter 3 r., Utter
2 r., P. Sirge 3 r., J. Rosenberg 10 r.,
Hoppe ja Ko. 25 r., A. Laist 20 r., S.
Kuff 10 r., Leo Mirwik 10 r., A. Mür-
sepp 10 r., A. Puff 2 r., A. Kuff 2 r.,
J. Koort 5 r., E. Hinger 5 r., Post, Gus-
taw 50 r., P. Luffep 50 r., Chr. Kuusik
25 r., Aug. Laas 25 r., J. Grünberg, Kui-
gatfist 100 r., A. Jõudu 25 r., J. Klaar-
mann 10 r., P. Paukjon 10 r., Gold. Neu-
mann 15 r., A. Kook 10 r., M. Kuff 15 r.,
S. Debius 10 r., A. Undrik 20 r., M.
Küttli 20 r., A. Undrik 50 r., S. Wiira
50 r., A. Hin 50 r. Kokku 2752 rbl.

Petroleumi

toitus - toimee tähe nr. 4
wastu, tats naela toa kohta,
16 lop. uael, müüwad järgmised
kauplased:

1. Linnajagu:

Pääsuke, Tiigi uul. 52.
Dargell, Maarjamõisa uul. 9-a.
Gorn, Nabru uul. 2.
Rasumets, Veerikul.
Koor, Erne uul. 45.

2. Linnajagu:

Berlus, Turu uul. 56.
Lant, Pihlwa uul. 2.
Unger, Riia uul. 16.
Mustjärv, Riia uul. 72.

3. Linnajagu:

Kaudsepp, Wene uul. 10.
Maslow, Petrogradi uul. 2.
Urm, Welfwesti uul. 80.
Bralli, Saama uul. 31.
Salom, Põit uul. 15.
Utter, Biff uul. 7.
Küll, Mäe uul. 11.
Koppel, Tallinna uul. 47.

4. Linnajagu:

Beller, Öne uul. 47.
Määr, Rejl uul.
Stris, Elfsabethi uul.
Reinwaldt, Tähe uul. 8.

Edasi : Venemaa Kommunistline (enamlaste)
Partei Peterburi Eesti osakonna häälekandja,
nr. 270, 30 november 1923

Terwendatud polk hakkab tõsiselt
tööle.

Et Eestimaalt ülemulijate e seltsimees-
tele Wiljandi polku siiseastumist terge-
maks teha, asutati Jamburgi I pataljon.
I pataljoni komandööriks nimetati seltsi-
mees Karl Ranger, I roodu komandööriks
sm Karl Sammel, 2. roodu komandööriks
Utter. Pääle pataljoni Jamburgi asu-
mist leiti Wiljandi polgu poolt ülestutje
Eestimaal pöranda all ilmuwas Eesti-
maa kommunistliku partei häälekandjas
„Kommunistis“ Eestimaal proletariaadile,
mis elawat wastuföla Eestis leidis, polk
taswas iga päewaga, polku wastu wöeti
ainult kommuniste ehk jälle lähe seltsi-
mehe soowitujel, et hoida ära walge-
laardlaste nuuskurite meie ridadeesse tun-
gimist.

Eestimaal pöranda all ilmuwas E-sti-
maa kommunistliku partei häälekandjas
„Kommunistis“ nr. 7, 24. nowembril
1918 aasial, ilmus järgmise sisuline üles-
tuse 2. Wiljandi Eesti kommunistliku
kõrpolgu poolt Eestimaal proletariaadile.

Edasi : Venemaa Kommunistline (enamlaste) Partei Peterburi Eesti osakonna häälekandja, nr. 232, 12 oktoober 1924

2. *Wiljandi Eesti kommunistlikule kütipolgule* pandi alus septembri keskpaigas. Polgu staapi taheti enne Jamburgi paigutada, kuid ruumide puudusel tuli sellest loobuda ja polgu staap jäi Piiteri, kuna Jamburgi asutati ainult Wiljandi polgu I pataljon, kelle komandöriks sm. *Karl Kanger* nimetati. Warsti tulid Wiljandi polgu käsutusele Petrogradi jalawäe kursuste lõpetajad, punased ohwitserid seltsimehed *Grünberg, Jürisson, Plato, Luik, Utter* j. t.

Septembrikuu lõpul sõitis I Tallinna polgu II pataljon ja üks Eesti kergesuurtükiväe divisjon kerge patareii Uurali väerinnale abiks tshehi-slowaakide vastu wõitlewatele seltsimeestele. Siis algas energiline 2. Wiljandi kütipolgu wormeerimine. Alguses oli Wiljandi polgus kõigest 17 meest komandöridega kokku, siis kuulutati Eesti osakondade komitee poolt Wenemaal eestlaste-kommunistide mobilisatsioon wälja ja ühtlasi pöörati ka üleskutsega Eestimaale proletariaadi poole, et ta wiibimata Eestist üle piiri Jamburgi tuleks ja Eesti kommunistlikku Wiljandi polku astuks (Wiljandi polgu I pataljon asus Jamburgis, sääl wõeti ka uusi mehi vastu), et ühisel jõul Eestimaad Saksa junkrute ja Eesti walgekaardlaste ikkest wabastada.

Esiolgu tuli polgu organiseerimisel suurte raskustega wõidelda, puudus warustus, weoabinõud, siisama olid ka toleaeagsed toiduolud halwad, kuid rewolutsioonilise energiaga saadi kõikidest raskustest üle ja polk hakkas igapäewaga uute Wenemaalt ja Eestimaalt juuretulewate eestlaste-kommunistide wabatahtlikkude punasewäelastega kaswama ja I linna raioonis Petrogradis, kus polk kasarmutes asus, loeti teda kõige enam usaldawamaks ja sõjaliselt distsiplineeritawamaks sõjawäe osaks. Polgul tuli Petrogradis oktoobrikuus ka omal sisemist rewolutsiooni läbi teha. Asjalugu oli nimelt järgmine: kü äraandja L. Riit, kes tol korral I Tallinna komm. polgu komandöriks oli, Uurali väerinnale läks, laskis ta nimetada paljuid kahtlase minewikuga walgekaardlasi-eestlasi, endiseid ohwitserisid, kes meie ridadesse olid tunginud, Wiljandi polgu wastutawate kohtade pääle, seega polgu komandöriks Tinn, pataljoni komandöriks Aints, majanduse ülemaks Owel, rootude komandöriks Plato, Grosschmidt ja teised. Need mehed ei teinud muud kui aga lõhkused polgu sisemist korra ja ühtlust. Wiljandi polgu kommunistliku partei kollektiwiil tuli polgu kommissari kaudu neid polgust wälja peksta ja nimetasid Wiljandi polgu komandöriks sm. *Eduard Teiteri* (kommunist), pataljoni komandöriks 2. pataljoni pääle sm. *Jürissoni* (kommunist), niisama ka rootude ja rühmade pääle punased komandörid-kommunistid. Uute punaste komandöride agaral juhatusel omandas Wiljandi polk paari nädala pärast pääle wana walgekaardliku polgu juhatusel wäljapeksmist täiesti kommunistliku kuju. Jamburgi nimetati Wiljandi polgu I roodu komandöriks sm. *Karl Sammel*, kes warsti polgust ära läks, ning tema abiks sm. *Utter* (kommunist).

Edasi : Venemaa Kommunistline (enamlaste) Partei Peterburi Eesti osakonna häälekandja, nr. 245, 28 oktoober 1924

Haridusmaja kirjandusring töö!

Kolmapäevai pidas Haridusmaja kirjandusring ära esimese istangu. Osavõtjaid oli paarikümne ümber. Tähtsamaks päevakorra punktiks oli eeloleva aasta töökava läbiharutamine, mis elavaid vaieldusi ja mõtete lahkiminekuid tekitas.

Oldi arvamusel, et kirjandusring on mõnesugune „poetide“ rühmitus, selle ülesandesse jääb „kuulsaate eelkäijate“ — Noor Eesti — teed jälgida; siit see edev traditsioonide tagaajamine, kunst kunsti pärast — siurutamine ja viinutamine ning „stiili“ eht vormi kannatamatu otjimine.

Mõned jeltšimehed läksid jee „stiili“ äestamise ekstaasis ijege paradoksaalsuseni, eitades, pigemini, jäädes siju taqumisele plaanile, nõudis üksnes „stiili“. Unustati tööliste kirjandusringi ülesanded pea täiesti, unustati ära jee tee, mille kaudu läheb proletariaat uue kultuuri loomisele, unustati ära, et selle paratamatuks eeltingimuseks on hulkade ühistondlis-politilise arenemise tasapinna tõstmine.

Sellest, loomulikult, järgnes ka teine ekfijamm — Lääne-Euroopa kirjanduse murrang — filmapilkude, üldjoontes mõne loenguga, tutvustamise eitamine. Jansenitest, Jakobsonidest, „Noor Gestist“ ja „Siurust“ peaaegu nagu mitte kaugemale!

Seltšimehed! Te pole ju päkapifuses Gestis, kus waimlifeks kõhutäiteks pääle Marie Underi sonettide ei ole peaaegu midagi, just meie ülesanne on kand pääle panna sellele sijutusele.

Lõpuks kaineneti ja tuldi ühijele otjusele, töökava väljatöötamist uue ringijuhatusse hooleks jättes, — kuhu waliti sm. Utter, Tamberg ja Orlov — seda wastawalt paenutades teiste tööliste klubide kirjandusringide praktikale ja Eesti tööliste üldistele oludele ning iseäraldustele. Ringi juhatajaks jääb sm. Treufeldt. Muunde walimiste hulgas waliti weel ära seinalehe red.-kolleegium, kuhu kuuluvad sm. Utter, Tamberg ja Leiner, wastutawaks toimetajaks waliti sm. Utter.

Usjast huwitatud — tööle, kollektiivsele tööle.

J. U.

Edasi : Venemaa Kommunistline (enamlaste)
Partei Peterburi Eesti osakonna häälekandja,
nr. 249, 1 november 1924

Kirjad toimetusele.

W. a. „Edasi“ toimetusele.

Balun järgmisele ühendusele lahkesti ruumi lubada.

„Edasis“ № 245, 28. okt. ilmus märkus „Haridusmaja kirjandusring tööle“, kus sm. J. Utter) Haridusmaja kirjandusringi ja selle töö pääle warju heita püüab.

Utter kirjutab, et koosolekul leiduud seltsimehi, kes tahtuud oma kuuljate eisijade — Noor-Eesti teed käia, ülistades „kunst kunsti pärast“ jne.

See on wale. Ringi koosolekutel ei ole kunagi niiviisi wälja mindud. Ringis töötajad seltsimehed on puht proletaarlased, kelle hulgas juur oja wanemaid partei seltsimehi.

Edasi fanatiseerib Utter ja tähendab, et unustatud on tööliste kirjandusringi ülesanded ja mindud stiili ülistamise ekstaasis paradoksaalsuseni. Kirjandusringi juhatus on kohustatud selle pääle tähendama, et pääle Utteri ei ole ükski ringi liige sarnasest asjast midagi kuulnud. Küll rõhutas aga Utter tähendatud koosolekul, et pääle kirjatööde siifulise armustuse on tarwis käsitada ka selle stiililist külge. Nähtawasti on sm. Utter ise unustanud, mida ta ringi koosolekul nõudis. Soowitame aga siiski oma mälu wärskendada koosoleku protokollil põhjal.

Samuti ei eitatud Lääne-Euroopa kirjanduse uurimise wajadust, nagu seda Utter seletab. Ja nähtawasti ei ole tal isegi selle wastu huwi, kui märkuse lõpul tähendab, et oma waimlist nälga on ta rahuldanud Marie Underi sonettidega.

Soowitaw on, et sarnane mees pääle nälja kustutamist sel wiisil, seda ka ära seediks ja Haridusmaja kirjandusringis uut Ameerikat ülesleidma ei hakkaks.

Haridusmaja kirjandusringi organisaator J u l. T a m b e r g.

Edasi : Venemaa Kommunistline (enamlaste)
Partei Peterburi Eesti osakonna häälekandja,
nr. 12, 15 jaanuar 1925

Teadaanded.

Reedel, 16. jaanuaril s. a. kell 7 õhtul on
Haridusmaja seinalehe red.=kolleegiumi,
ringide kirjasaatjate ja teiste kaastööliste
koosolek. Päevakorras: Seinalehe üles=
anded — jm. Utter. Jaanuarikuu numbril
väljaandmine. Red.=kolleegiumi valimine.
Palutakse kõiki seltsimehi ilmuda ja kellel
kaastööd olemas, ligi võtta.

Edasi : Venemaa Kommunistline (enamlaste)
Partei Peterburi Eesti osakonna häälekandja,
nr. 27, 3 veebruar 1925

Sm. W. Kingisjepa nimeline Eesti tööliste haridusmaja.

Teisipäeval, 3. veebr. s. a.

Teise astme marxistlik-leninismi ringi järjetordne istang.

Algus kell 8 õhtul.

Osavõtma kohustatud: Leets-
mann, Mikkal, Siisak, Laius,
Saage, Melikow, Utter, Nirk,
Sanjow, Woolin. Laine, Kips,
Ewart, Bihlak, Roosberg, Jä-
nes, S., Mihelson, Sea, A., Kool.

Soowijad wõiwad osa wõtta.
Ilmuda täpselt.

W. R. P. Veningr. kubkomi agit.=prop.
osakonna Eesti sektsioon.

Edasi : Venemaa Kommunistline (enamlaste)
Partei Peterburi Eesti osakonna häälekandja,
nr. 92, 24 aprill 1925

Teadaanded.

24. aprillil kell 8 õhtul on Haridusmaja seinalehe kirjasaatjate koosolek. Ilmuda palutakse järgmisi seltsimehi: Kips, Utter, Jõeäär, Tamberg, Kist, Broos, Alja, Tamm, Meierlein, Dona, Sall, Tootson, Kuiv.

Palutakse 24. apr. kell 7 õhtul Haridusmaja 1. mai komisjoni koosolekule ilmuda sm.: Karpa, Seljak, Rõõmus, A. Petroff, Brinkmann, Meierlein (Merlei), Uaben.

Petrogradi = Wiiburi poole Eesti Klubi marxistliku ringi järjekordne istang on teisipäeval, 28. aprillil j. a. kell 8 õhtul sm. Wallneri juhatusel.

Edasi : Venemaa Kommunistline (enamlaste)
Partei Peterburi Eesti osakonna häälekandja,
nr. 150, 26 november 1926

Teadaanded.

— Puhkepäeval, 28. nov. s. a. kell 11 päew. peetakse ära Haridusmaja lugemisetöös järjekordne Eesti punasewäe ajaloo Leningradi komisjoni koosolek. Pääwatorkas: 2. Wiljandi kütipolgu wormeerimine ja tegevus 1918 a. Järgmiste feltšimeeste ilmunine sunduslik: Jea A., Teiter Ed., Kanger K., Jänes A., Sammel K., Kirwes J., Blatt J., Utter J., Wäljaots K., Juhkum A., Juhkum W., Tamm T., Petrow A., Koort W., Klaas A., Jürgenson A., Mölder A., Woifer J., Billau J. ja Mats. Komisjon.

— Wasjiilisaare Ü. R. (e) P. raiooni komitee ruumides, tuba nr. 18, töötatakse eestikeelne jooksu poliitika ringiga reedel kella 5—7 õht. Soowitaw laialdane osawõtt.

— Puhkepäeval, 28. nov. s. a. kell 1 päewal on Pet.-Wiiburi poole klubis Peterburi ja Wiiburi raioonide wabrikute wolinikkude koosolek.

— Sm. Laagus ja Kõwamees kolistagu ehk tulgu „Edasi“ toimetusesse.